

про схвалення проєкту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП»

Відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон про ринок) правила ринку «на добу наперед» (далі – РДН) та внутрішньодобового ринку (далі – ВДР) розробляються і адмініструються оператором ринку і затверджуються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор).

Разом з цим, відповідно до частини третьої статті 3 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» одним із основних завдань Регулятора є забезпечення ефективного функціонування та розвитку ринків у сферах енергетики та комунальних послуг.

У свою чергу, АТ «Оператор ринку» листами від 12.06.2023 № 01-42/1023, від 17.06.2025 № 01-41/1411, від 24.06.2025 № 01-41/1450 було надано Регулятору пропозиції щодо внесення змін до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308 (далі – Правила РДН/ВДР), Порядку розподілу коштів з поточних рахунків із спеціальним режимом використання електропостачальників, затвердженого постановою НКРЕКП від 18.06.2019 №1041 (далі – Порядок розподілу коштів) та Алгоритму розподілу коштів, затвердженого постановою НКРЕКП від 27.06.2019 № 1246 (далі – Алгоритм розподілу коштів).

За результатами робочої зустрічі та опрацювання зазначених пропозицій з представниками АТ «Оператор ринку», визнано за доцільне об'єднати запропоновані зміни в узагальнений проєкт, що передбачає:

внесення змін до Правил РДН/ВДР щодо удосконалення механізму розрахунків та визначення результатів торгів на РДН/ВДР через можливий арешт грошових коштів на рахунках умовного зберігання (ескроу) учасників РДН/ВДР, з метою забезпечення стабільності фінансових розрахунків на ринку РДН/ВДР;

внесення змін до Правил РДН/ВДР у частині перерахування коштів з поточного рахунку із спеціальним режимом використання оператора ринку на поточний рахунок оператора ринку, зокрема, в обсязі сум ПДВ, що нараховані на вартість електричної енергії продавців, які не є платниками ПДВ, з метою забезпечення коректного виконання податкових зобов'язань та безперервності розрахунків на РДН/ВДР у випадках, коли продавцем електричної енергії є учасник ринку, що не є платником податку на додану вартість;

внесення змін до Порядку розподілу коштів та Алгоритму розподілу коштів у частині перенесення розподілу коштів з поточних рахунків із спеціальним режимом використання електропостачальників з 12:00 години банківського дня на 11:00 годину банківського дня, з метою забезпечення вчасного надходження обігових коштів на рахунки електропостачальників для їх участі у торгах на РДН і, ~~з~~ збільшення ліквідності РДН;

ІДКРЕП
ІННІ УТОЧНЕННЯ ТА ЗМІНИ.
КЕП: Сідоров І. В. 16.07.2025 15:40
3FAA9288358EC00304000000A322320033BFE200
Сертифікат дійсний з 07.04.2025 до 05.04.2027 10:28

З огляду на викладене, Департаментом енергоринку узагальнено отримані пропозиції та розроблено проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП», що має ознаки регуляторного акта, яким передбачено внесення зазначених змін.

Зазначені зміни спрямовані на удосконалення платіжно-розрахункових відносин, що виникають між оператором ринку та учасниками РДН/ВДР за результатами купівлі-продажу електричної енергії на РДН/ВДР.

Ураховуючи зазначене, Департамент енергоринку пропонує:

1. Схвалити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП», що має ознаки регуляторного акта.

2. Оприлюднити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП», що має ознаки регуляторного акта, разом із матеріалами, що обґрунтовують необхідність прийняття такого рішення, та аналізом його впливу на офіційному вебсайті НКРЕКП (<http://nerc.gov.ua>) з метою одержання зауважень і пропозицій.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля СІДОРОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ**

ПОСТАНОВА

_____ Київ № _____

Про затвердження Змін до деяких
постанов НКРЕКП

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг

_____ № _____

**Зміни до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг**

1. У пункті 2.4 глави 2 Порядку розподілу коштів з поточних рахунків із спеціальним режимом використання електропостачальників, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 18 червня 2019 року № 1041, слово, цифри та знак «о 12:00» замінити словом, цифрами та знаком «об 11:00».

2. В абзаці першому пункту 1 постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 27 червня 2019 року № 1246 «Про алгоритм розподілу коштів» слово, цифри та знак «о 12:00» замінити словом, цифрами та знаком «об 11:00».

3. У Правилах ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 308:

1) пункт 1.4.3 глави 1.4 розділу I доповнити новим підпунктом такого змісту:

«8) підтримувати актуальність даних, що надавалися ОР разом із заявою про участь у РДН та ВДР.»;

2) у розділі II:

у пункті 2.1.3 глави 2.1:

абзац перший після слів та аббревіатури «Заява про участь у РДН та ВДР» доповнити знаками та словом «, зокрема,»;

доповнити новим підпунктом такого змісту:

«9) дані про реєстрацію як платника податку на додану вартість (за наявності).»;

у пункті 2.2.3 глави 2.2:

після абзацу першого доповнити новим абзацом другим такого змісту:

«У випадку неможливості здійснення оплати з поточних рахунків учасника РДН/ВДР, він може звернутися до ОР із заявою у довільній формі щодо перерахування необхідної суми коштів (в межах вільних від зобов'язань коштів)

із свого рахунку ескроу на поточний рахунок ОР в рахунок сплати фіксованого платежу за користування програмним забезпеченням ОР.».

У зв'язку з цим абзаци другий та третій вважати відповідно абзацами третім та четвертим;

абзац четвертий викласти в такій редакції:

«У разі отримання заяви від учасника РДН/ВДР щодо повернення йому/перерахування в рахунок сплати фіксованого платежу за користування програмним забезпеченням ОР вільних від зобов'язань коштів з його рахунку ескроу ОР повинен у день отримання відповідної заяви або наступного банківського дня надати банку, в якому таким учасником РДН/ВДР відкрито рахунок ескроу, дозвіл (доручення) на перерахування відповідної суми (у межах вільних від зобов'язань коштів) з рахунку ескроу на поточний рахунок такого учасника РДН/ВДР/поточний рахунок ОР відповідно.»;

3) у розділі III:

пункт 3.2.12 глави 3.2 викласти в такій редакції:

«3.2.12. Після часу «закриття воріт РДН» заявки, допущені до торгів на РДН, не можуть бути скориговані або скасовані учасниками РДН/ВДР, крім випадку, визначеного пунктом 3.3.6 глави 3.3 цього розділу. При цьому, такі заявки відхиляються ОР та не допускаються до торгів на РДН у випадку, визначеному пунктом 3.4.1 глави 3.4 цього розділу.»;

у главі 3.4:

у назві слово «результатів» замінити словами «про результати»;

пункт 3.4.1 викласти в такій редакції:

«3.4.1. ОР на підставі результатів торгів на РДН відповідно до глави 4.1 розділу IV цих Правил визначає по кожному учаснику цих торгів обсяги зобов'язань з оплати купленої та проданої на торгах на РДН електричної енергії щодо доби постачання та зобов'язання учасників РДН/ВДР з оплати послуг ОР із здійснення операцій купівлі-продажу на РДН.

Після визначення зобов'язань учасників РДН/ВДР з оплати купленої та проданої на торгах на РДН електричної енергії та зобов'язань учасників РДН/ВДР з оплати послуг ОР із здійснення операцій купівлі-продажу на РДН ОР надає банкам, у яких учасниками РДН/ВДР відкрито рахунки ескроу, платіжні інструкції (вимоги) на перерахування сум коштів, визначених як зобов'язання відповідних учасників РДН/ВДР з оплати купленої на торгах на РДН електричної енергії, на поточний рахунок із спеціальним режимом використання ОР, та зобов'язань учасників РДН/ВДР з оплати послуг ОР із здійснення операцій купівлі-продажу на РДН - на поточний рахунок ОР.

Банк, що отримав від ОР платіжну інструкцію (вимогу), невідкладно здійснює відповідний переказ коштів.

Якщо надана ОР платіжна інструкція (вимога) не була виконана банком(-ами) щодо певного(-их) учасника(-ів) РДН/ВДР, ОР повторно здійснює визначення ціни на електричну енергію та обсягів купівлі-продажу електричної

енергії на РДН, виключивши заявку(-и) на торги на РДН відповідного(-их) учасника(-ів) РДН/ВДР з переліку заявок, допущених на торги на РДН.

Після цього ОР повторює дії, передбачені абзацами першим, другим та четвертим цього пункту до повного виконання банком(-ами) платіжних інструкцій (вимог), наданих ОР.

У разі здійснення повторного визначення ціни на РДН та обсягів купівлі-продажу електричної енергії на РДН, кошти учасників РДН/ВДР, переказані банком(-ами) на поточний рахунок із спеціальним режимом використання ОР та поточний рахунок ОР, повертаються на їхні рахунки ескроу у повному обсязі, а потім за результатами визначення остаточних обсягів зобов'язань учасників РДН/ВДР перераховуються на поточний рахунок із спеціальним режимом використання ОР та поточний рахунок ОР.

У разі забезпечення покриття зобов'язань учасника РДН/ВДР перед ОР з рахунків ескроу, відкритих у кількох банках, ОР надає відповідним банкам платіжні інструкції (вимоги) щодо такого учасника РДН/ВДР з урахуванням порядку пріоритетності використання його рахунків ескроу та залежно від наявних на них обсягів коштів.

ОР визначає остаточні результати торгів на РДН, формує та надає учасникам РДН/ВДР не пізніше ніж до 13:30 години доби, що передує добі постачання, відомості розрахунків на РДН. У випадку оголошення додаткової сесії торгів на РДН або перенесення часу «закриття воріт РДН» відомості розрахунків на РДН надаються не пізніше часу, зазначеного у відповідному повідомленні ОР.»;

пункт 3.6.1 глави 3.6 викласти в такій редакції:

«3.6.1. ОР щоденно на підставі результатів торгів на ВДР та відповідно до глави 4.2 розділу IV цих Правил по кожному учаснику цих торгів о 9:00, 13:00, 15:30 та 17:00 визначає обсяги наявних на цей момент зобов'язань учасників РДН/ВДР з оплати купленої на торгах на ВДР електричної енергії та оплати послуг ОР із здійснення операцій купівлі-продажу на ВДР.

Після визначення зобов'язань учасників РДН/ВДР з оплати купленої на торгах на ВДР електричної енергії та оплати послуг ОР із здійснення операцій купівлі-продажу на ВДР ОР надає банкам, у яких учасниками РДН/ВДР відкрито рахунки ескроу, платіжні інструкції (вимоги) на перерахування сум коштів, визначених як зобов'язання відповідних учасників РДН/ВДР з оплати купленої на торгах на ВДР електричної енергії, на поточний рахунок із спеціальним режимом використання ОР, та зобов'язань учасників РДН/ВДР з оплати послуг ОР із здійснення операцій купівлі-продажу на ВДР - на поточний рахунок ОР.

Банк, що отримав від ОР платіжну інструкцію (вимогу), невідкладно здійснює відповідний переказ коштів.

Якщо надана ОР платіжна інструкція (вимога) не була виконана банком(-ами) щодо певного(-их) учасника(-ів) РДН/ВДР, ОР до часу «закриття воріт ВДР» скасовує (відхиляє) заявку(-и) або її неакцептовану(-і) частину(-и) на торги на ВДР відповідного(-их) учасника(-ів) РДН/ВДР, яка(-і) в момент такого скасування розміщена(-і) в реєстрі заявок на торги на ВДР та є доступна(-і) для торгів на ВДР.

ОР за результатами торгів на ВДР формує та, відповідно до Правил ринку, надає ОСП за 30 хвилин до початку розрахункового періоду повідомлення про обсяги купівлі-продажу електричної енергії на торгах на ВДР на цей розрахунковий період.

У випадку проведення технічного обслуговування чи збою в роботі системи управління ринком ОСП, коли така інформація від ОР не може бути прийнята цією системою у встановлені терміни, ОР надає повідомлення про обсяги купівлі-продажу електричної енергії на торгах на ВДР після відновлення роботи останньої в цілому або забезпечення ОСП можливості прийняття цієї інформації.»;

4) у розділі IV:

у пункті 4.1.1 глави 4.1:

абзац перший після аббревіатури «ОР» доповнити словами «не пізніше ніж», а після слова «визначає» доповнити словом «остаточні»;

абзац другий після слова «визначає» доповнити словом «остаточні»;

у пункті 4.2.1 глави 4.2:

абзац перший після аббревіатури «ОР» доповнити словами «не пізніше ніж», а після слова «визначає» доповнити словом «остаточні»;

абзац другий після слова «визначає» доповнити словом «остаточні»;

у главі 4.3:

пункт 4.3.1 доповнити новим абзацом такого змісту:

«У разі якщо учасник РДН/ВДР, що здійснив продаж електричної енергії на РДН та/або на ВДР, не є платником податку на додану вартість, ОР здійснює розрахунки за продану електричну енергію з таким учасником РДН/ВДР без урахування податку на додану вартість грошовими коштами в національній валюті України через банки, перелік яких визначений ОР.»;

пункт 4.3.2 викласти в такій редакції:

«4.3.2. ОР щоденно у порядку та строки, визначені відповідно до пунктів 3.4.1 та 3.6.1, надає банкам, у яких учасниками РДН/ВДР відкрито рахунки ескроу, платіжні інструкції (вимоги) на перерахування сум коштів, визначених:

як зобов'язання відповідних учасників РДН/ВДР з оплати купленої на торгах на РДН/ВДР електричної енергії, на поточний рахунок із спеціальним режимом використання ОР;

як зобов'язання відповідних учасників РДН/ВДР з оплати послуг ОР із здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР, на поточний рахунок ОР.

У разі забезпечення покриття зобов'язань учасника РДН/ВДР перед ОР з рахунків ескроу, відкритих у кількох банках, ОР надає відповідним банкам платіжні інструкції (вимоги) щодо такого учасника РДН/ВДР з урахуванням порядку пріоритетності використання його рахунків ескроу та залежно від наявних на них обсягів коштів.

У разі неможливості здійснення оплати зобов'язань учасників РДН/ВДР за куплену на торгах на ВДР електричну енергію та послуг ОР із здійснення операцій купівлі-продажу на РДН/ВДР з рахунку(-ів) ескроу учасника РДН/ВДР, оплата повинна бути здійснена з будь-якого поточного рахунку учасника

РДН/ВДР та/або з поточного рахунку інших осіб з відповідним обґрунтуванням та зазначенням призначення платежу.

У випадку оголошення додаткової сесії або перенесення часу «закриття воріт РДН» вимога цього пункту має бути виконана у строк, що не перевищує 2,5 години, починаючи з часу «закриття воріт РДН».»;

у пункті 4.3.3 слово «вимогу» замінити словами та знаками «інструкцію (вимогу)»;

у пункті 4.3.4:

в абзаці першому слово «доручення» замінити словами та знаками «інструкції (вимоги)», а слово «зобов'язання» замінити словами «остаточні обсяги зобов'язань»;

доповнити новим підпунктом 3 такого змісту:

«3) поточний рахунок ОР, зокрема, в обсязі сум податку на додану вартість, що нараховані на обсяги продавців, які не є платниками податку на додану вартість.»;

у пункті 4.3.5 слово «доручень» замінити словами та знаками «інструкцій (вимог)»;

5) пункт 1.7 глави 1 додатка 4 виключити.

У зв'язку з цим, пункти 1.8 та 1.9 вважати відповідно пунктами 1.7 та 1.8.

Директор
Департаменту енергоринку

Ілля СІДОРОВ